Oplegnotitie Stuurgroep Project Lelylijn

Fase Masterplan

Afkortingen:
Managementteam Lelylijn (MT), Projectteam Lelylijn (PT), Ambtelijk Begeleidingsgroep Lelylijn (ABG), Opdrachtgeversoverleg Lelylijn (OGO), Directeurenoverleg Lelylijn (DO), Stuurgroep Lelylijn (SG), Bestuurlijk Overleg MIRT (BO-MIRT), Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL), Wetenschappelijk Advies Team Lelylijn (WAT), Integraal Projectmanagement Lelylijn (IPL), Financieel Masterplan Lelylijn (FML), Rapportage Masterplan Lelylijn (RML), Communicatie en Omgeving Lelylijn (COL), Integrale Gebiedsverdiepingen Lelylijn (IGV), Projectbeheersing Lelylijn (PBL), Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO), Ministerie van Economisch Zaken (EZ), ProRail (PR), Rijkswaterstaat (RWS), Provincie Groningen (PrvGrn), Provincie Fryslân (PrvFrs), Groningen (GemGrn), Leeuwarden (GemLew), Provincie Flevoland (PrFrl), Gemeente Noordoostpolder (GemNop), Wetterskip Fryslân (WFrs)

Ingebracht door verantwoordelijke IPM-rolhouder:
X Integraal Projectmanagement: Stijn Lechner, Lennart van Drunen, Iris van Noord
□ Rapportage Masterplan: Daniëlle Meiboom, hele MT
□ Impact over 100 jaar: Daniëlle Meiboom
□ Financieel Masterplan: Sieds Hoitinga
□ Integrale gebiedsverdieping Drachten & Heerenveen: Durk Bergsma
□ Integrale gebiedsverdieping Groningen & Emmeloord: Rachel Tienkamp-Beishuizen
□ Communicatie en Omgeving: Kirsten Smit en Daniëlle Meiboom
□ Projectbeheersing: Eelco Kruizinga

Stuurgroep van: 16 januari 2026

Onderwerp besluit/agendapunt: Advisering door Wetenschappelijk Adviesteam

Toelichting en samenvatting:
Om de kwaliteit van ons werk te waarborgen is in de Masterplan fase opnieuw een Wetenschappelijk Adviesteam (WAT) ingesteld, bestaande uit Eveline van Leeuwen (WUR/AIMS), Peter Pelzer (TU-Delft) en Dorien Manting (UvA/PBL). In drie WAT-bijeenkomsten zijn de verschillende elementen van het Masterplan grondig doorgenomen op basis van de academische kennis en expertise van de WAT-leden. Dit heeft geleid tot diverse adviezen, aandachtspunten en aanbevelingen die van grote waarde zijn voor het Masterplan, maar ook voor vervolgstappen voor de Lelylijn.

Het WAT waardeert de aanpak van het Masterplan. De combinatie van inzoomen via de integrale gebiedsverdiepingen en uitzoomen via de toekomstverkenning 100 jaar heeft in korte tijd geleid tot een rijk en grondig resultaat. In het bijzonder steunt het WAT het langetermijnperspectief. Door te kijken naar de lange termijn is er aandacht voor de herinrichting van Nederland, de impact van klimaatverandering en demografische transities. Wel is de toekomstverkenning 100 jaar volgens het WAT behoudend van karakter en gebaseerd op conventionele uitgangspunten. Door de lange tijdshorizon is er ruimte om met meer variabelen en variatie rekening te houden en meer afstand te nemen van het heden. Hierbij moet gedacht worden aan technologische innovaties, het uitwerken van een echt andere economische ontwikkeling en meer uitersten qua demografie.

Door de verschillende mogelijke ontwikkelrichtingen op de lange termijn is het een interessant vraagstuk hoe de Lelylijn in de toekomst brede meerwaarde kan bieden, bijvoorbeeld op het gebied van bereikbaarheid, economische ontwikkeling, energievoorziening en leefomgeving. Het WAT raadt aan om bij vervolgstappen goed na te denken over de sociale doelgroepen voor wie je de bereikbaarheid met de Lelylijn wil vergroten. Hier kunnen verschillende soorten stations bij passen, zoals stedelijke stations in een centrum en meer regionaal georiënteerde stations aan de rand van een kern. Het WAT

herkent deze variëteit in de toekomstbeelden van de integrale gebiedsverdiepingen en waardeert de introductie van het concept 'Daily Rural System' naast het bekende Daily Urban System in de toekomstverkenning 2125. Bij het vormgeven van gebiedsontwikkeling acht het WAT het ook waardevol om meer te denken vanuit tijdelijkheid, waardoor er meer ruimte ontstaat om mee te bewegen met toekomstige ontwikkelingen die nu lastig te voorspellen zijn.

Het WAT constateert dat het Masterplan niet alleen van waarde is voor het project Lelylijn, maar overheden ook breder kan helpen bij keuzes waar zij voor staan. De adviezen, aandachtspunten en aanbevelingen van het WAT zelf bieden hiervoor de nodige aanknopingspunten.

Bijlagen: Verslagen van de bijeenkomsten van het WAT

Gevraagd besluit/voorbereiding/actie:
- Kennisnemen van het advies
- Instemmen met vrijgave ter publicatie op 30 januari